

НАПРЯМКИ ОПТИМІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ З ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я КОНТИНГЕНТІВ, ПРАЦЮЮЧИХ НА ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Щербань М.Г., Мельник О.Г.

*Науково-дослідний інститут гігієни праці
та профзахворювань, ХНМУ, м. Харків*

Світлої пам'яті блискучого педагога, науковця, прекрасної людини, професора Н.О. Галічевої, яка, як організатор охорони здоров'я, як лікар-епідеміологу бувшій своїй практичній діяльності, вчила завжди дбати про профілактику захворюваності всіх верств населення, що повинно бути основою діяльності наукових і практичних установ та закладів медичного профілю.

Всі напрямки діяльності НДІ ГП та ПЗ, клініки професійних хвороб спрямовані саме на розробку наукових гігієнічних та клінічних заходів з профілактики захворюваності контингентів працюючих на підприємствах різних галузей промисловості на основі глибокого вивчення та оцінки умов праці, визначення шкідливих виробничих факторів, оптимізації технологічних процесів, розробки нормативів та стандартів, а також фундаментального вивчення структурно-метаболічних механізмів розвитку професійної патології в організмі працюючих у процесі надання високоспеціалізованої медичної допомоги: діагностика, лікування, вирішення експертних питань, які пов'язані з встановленням зв'язку захворювання з умовами праці у осіб, які працюють у шкідливих умовах, а також надання загальносоматичної допомоги.

Сьогодні на порядку денному нашої поточної діяльності стоїть необхідність рішення низки задач та проблем, пов'язаних з відродженням наукового потенціалу установи, розвитком та поглибленням гігієнічних та клінічних досліджень, укріпленням науково-методичної та матеріально-технічної бази, підбором наукових кадрів та багато іншого, що на сучасному

періоді є типовим для більшості науково-клінічних установ медичного профілю країни. Проблему відродження наукового потенціалу нашої установи ми вирішуємо на основі тісного творчого співробітництва, перш за все, з кафедрами рідного ХНМУ.

Так, сьогодні науково-практичною, клінічною та навчально-методичною базовою основою наукової та клінічної діяльності НДІ ГП та ПЗ та клініки професійних хвороб є кафедра внутрішніх та професійних хвороб.

Кафедра є джерелом, що генерує та впроваджує в практику роботи інституту сучасні інноваційні наукові розробки, серед яких провідне місце займають проблеми промислової кардіології, вивчення впливу на організм на робітників машинобудування промислового аерозолі і вібрації.

Розробляються фундаментальні питання структурно-метаболических механізмів та клінічних особливостей перебігу серцево-судинної патології в різних професійних групах, взаємозв'язок профзахворювань з артеріальною гіпертензією, атеросклерозом, ішемічною хворобою серця.

Зокрема, на протязі останнього десятиріччя кафедрою розробляється складна комплексна науково-практична клінічна програма «Боротьба із артеріальною гіпертензією в організованій популяції (промисловості) м. Харкова».

Слід зазначити, що, завдяки цим розробкам, сьогодні науково-клінічна скарбниця професійної патології України, збагатилася новою методологією активного виявлення серед контингенту працюючих на промпідприємствах осіб, які страждають на артеріальну гіпертензію, проведення своєчасного та ефективного їх лікування та профілактики.

Ці розробки дозволили науково обґрунтувати та розробити систему лікувально-профілактичних заходів як у Харківському, так і в інших регіонах України, щодо виявлення чинників, ранньої діагностики, методів ефективного лікування та корекції і профілактики захворювань. Ця лікувально-профілактична система отримала високу оцінку щодо медичної, соціальної та економічної ефективності.

В рамках лікувально-діагностичної роботи колектив кафедри впроваджує в практику новітні методи діагностики, лікування і профілактики внутрішніх та професійних хвороб.

У структурі НДІ ГП та ПЗ на базі кафедри гігієни та екології № 1 успішно функціонує лабораторія клінічної профпатології та психофізіологічної експертизи клініки професійних хвороб, в.о. керівника якої є кандидат медичних наук, доцент О.В. Григорян. Лікарі клініки професійних хвороб забезпечують проведення великого обсягу робіт з проведення медоглядів працюючих на промислових підприємствах.

Директор клініки, кандидат медичних наук О.Г. Мельник та кандидат медичних наук О.В. Григорян спільно з лікарями постійно забезпечують та надають глибокий аналітичний науковий супровід результатам медоглядів, що є важливим інноваційним науковим продуктом НДІ ГП та ПЗ та клініки професійних захворювань з проблем розробки нових наукових напрямків ранньої діагностики бронхолегеневих захворювань, захворювань на коронавірус, а також проблем профвідбору працівників на роботах зі шкідливими умовами.

З кафедрою мікробіології, вірусології та імунології імені професора Д.П. Гриньова ХНМУ планується проведення спільних досліджень з проблем діагностики та лікування професійних захворювань із наявністю запального патогенетичного синдрому, а також бронхолегеневої та ковід-патології.

У перспективі з кожною кафедрою ХНМУ, що розташовані на базі НДІ ГП та ПЗ, буде відпрацьований конкретний напрямок науково-творчого співробітництва.

Продовжуємо укріплювати творчі науково-практичні зв'язки з науковими установами, кафедрами інших ВНЗ, адміністраціями, громадськими та ветеранськими організаціями з проблем розвитку та укріплення власного науково-практичного потенціалу.

Так, спільно з кафедрою інфокомунікаційної інженерії Харківського національного університету радіоелектроніки розробляємо проблему

використання математичного методу у психофізіологічній діагностиці та ранній діагностиці бронхолегеневої патології та коронавірусу.

З кафедрою метрології та життєдіяльності Харківського національного автомобільного університету заплановано проведення спільних досліджень з проблеми використання комплексу методів та критеріїв оцінки факторів ризику щодо здоров'я контингенту працюючих, діяльність яких пов'язана з експлуатацією електричного та гібридного транспорту. Обговорюється можливість створення у перспективі спільної лабораторії електромагнітних досліджень.

Серед перспективних творчих напрямків розвитку наукової діяльності НДІ ГП та ПЗ і клініки професійних захворювань планується співпраця з НДІ експериментальних та клінічних досліджень ХНМУ.

Планується також впровадження та розвиток медико-генетичних досліджень на основі співпраці з ЦНДЛ ХНМУ та міжбласним спеціалізованим медико-генетичним Центром і кафедрою медичної генетики, а також з рядом інших наукових установ за різними напрямками діяльності.

Безумовно, ми розуміємо, що реалізація всіх наших намірів і планів можлива при умові наявності договорів з промисловими підприємствами та різними установами на надання їм платних послуг.